

VINNARE OCH

Gynnas. Emad Zand och Luisa Orre går på Handelshögskolan i Stockholm som toppar högskolerankningen. Skolan kommer att premieras om Lars Leijonborgs förslag blir verklighet.

Södertörns högsko

Huvudentre - Alfred Nobels alle 7 - Moas bäge

I FÖRLORARE

Handelshögskolan i Stockholm toppar Fokus ranking och är vinnare när högskoleminister Lars Leijonborg delar ut nya pengar. Men Södertörns högskola uppfyller de politiska målen bättre.

Missgynnas Sabine Pettersson går på Södertörns högskola som är bäst i landet på att rekrytera brett. Men det premieras inte av högskoleminister Lars Leijonborg som vill att anslagen till högskolorna ska styras av hur de står sig i traditionella rankingar.

TEXT ISABELLA IVERUS
FOTO JANNE NÄSS

En strid ström av människor följer rulltrappan från pendeltåget och upp på gångbron mot Södertörns högskola i Flemingsberg. En halvmåneformad modern byggnad, granne med det mer slitna, Huddinge Karolinska sjukhus.

En halvtimme därifrån, på Sveavägen i centrala Stockholm, ligger den diskret blekgula sekelskiftesbyggnad som hyser den traditionstunga Handelshögskolan. Det är två skilda världar: En elitskola som placerar sig högst upp i Fokus högskolerankning, och som även placerar sig högt i internationella sammanhang. Och en ganska ny högskola placerad i mitten i Fokus ranking, som kommit till som en medveten politisk satsning för att nå ut till en ny målgrupp – de som inte är vana vid högre studier – och som inte hävdar sig på Europeanivå. Ännu, i alla fall.

Men i Fokus parallella ranking, baserad på indikatorer som social bredd i rekryteringen och jämställdhet i stället för traditionella akademiska kriterier, ges däremot en helt annan bild: Södertörn placerar sig högt upp i listan och Handelshögskolan långt ned.

– På sikt är detta en farlig utveckling, menar Thorsten Nybom, professor i historia, som tillsammans med kollegorna Stig Forneng och Ingemar Lind gjort Fokus ranking.

– För hur går det med nytänkandet när 30 procent av skolans studenter kommer från Oscars församling i Stockholm och de resterande från villasamhället i Danderyd?

Handelshögskolan har ofta blivit kritiserad för både sin snäva rekrytering och sitt svaga jämställdhetsperspektiv. Gamla historier om hur kvinnliga förstaårsstudenter fick servera äldre studenter på spritindränkta herrmiddagar på skolan präglar fortfarande den bild många har.

Men handelsstudenterna Luisa Orre och Emad Zand är trötta på kritiken om bristande jämställdhet.

– Här får alla vara som de vill och atmosfären på skolan är mycket inkluderande. Det är dina prestationer som räknas, säger Emad Zand, som själv är andra generationens invandrare med rötter i Iran.

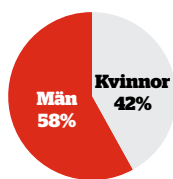
Rekryteringen har breddats – även om studenternas namnskyltar på en slumpvis utvald lektion visar att tre av studenterna bär namn från den svenska adelskalendern.

– Så länge som variationen mellan könen hos de antagna rör sig mellan 40 och 60 procent är vår målsättning uppfylld och då tycker vi inte att vi har något pro-

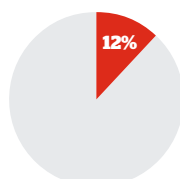

Sveriges första handelshögskola.

Handelshögskolan i Stockholm

Könsfördelning på grundutbildningen.

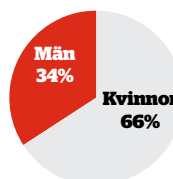

Andel studenter med utländsk bakgrund.

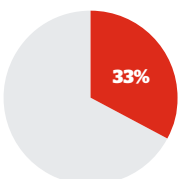

Vill få universitetsstatus.

Södertörns högskola

Könsfördelning bland studenterna.

Andel studenter med utländsk bakgrund.

Källa: Högskoleverket

blem med jämställdheten på studentnivå, säger Handelshögskolans högskoledirektör Lars Burstedt, som samtidigt understryker att det är viktigt att nå ut brett.

– I alla olika grupper i samhället finns duktiga människor med höga betyg. Problemet är att de inte känner till Handels och därför inte söker.

För att informera om sin verksamhet har Handels sedan några år tillbaka studentambassadörer som åker ut och berättar om skolan och om hur det är att läsa där. På så sätt hoppas man hitta ut till nya grupper.

– Vi har märkt att exemplens makt är stor, säger Lars Burstedt.

Han menar också att det finns en svårighet med de traditioner som finns på skolan. Utbildningarna syftar till höga positioner inom näringslivet och det har länge varit ett mansdominerat område. Därför tilltalar det fler män att söka hit vilket förstärker påverkan könsfördelningen.

Samtidigt kan man naturligtvis argumentera tvärtom, att så länge Handelshögskolan inte arbetar mer med jämställdhet kommer rekryteringsbasen för chefer i näringslivet att fortsätta vara smal och mansdominerad.

PÅ SÖDERTÖRN är läget radikalt annorlunda. När skolan grundades 1995 hade den som uttalat uppdrag att bredda den etniska och sociala mångfalden inom den högre utbildningen. Kvinnor dominerar på grundutbildningarna och bland skolans doktorander, medan männen dominerar bland lärare (53 procent) och professorer (72 procent). I en granskning av Högskoleverket gjord förra året, fick skolan faktiskt kritik för passivitet i jämställdhetsfrågor.

Jämställdhetsrådet på skolan har inlett en översyn av alla kursplaner för att få en uppfattning om i vilken grad genusperspektivet präglar utbildningarna.

– Ambitionen är förstas att jämställdhetsperspektivet ska genomsyra hela skolan, säger Helene Carlbäck, docent i historia och ordförande i rådet.

Men Emad Zand och Luisa Orre på Handelshögskolan är nöjda med sin utbildning, och väl medvetna om att de utgör en liten utvald skara. Deras perspektiv går långt utanför den svenska arbetsmarknaden.

– Studierna blir vad du gör dem till och jag har alltid velat framåt. Mina föräldrar frågade aldrig om jag ville plugga, utan bara vad, säger Emad Zand.

– Jag sökte faktiskt till Södertörn också. Men på något sätt var den skolan för oprövad jämfört med Handels, säger Luisa Orre.

Hon känner sig inte särbehandlad som kvinna heller.

– Jag tror det är dumt att föreställa sig att man skulle ha sämre chanser. Tjejer blir alldeles för ofta stämpelade som offer.

Hon gick internationella programmet på gymnasiet och fick upp ögonen för skolan via den informationsbroschyr om utbildningsprogram som Högskoleverket skickade ut till alla gymnasiets avgångsklasser.

Det året arrangerade Handelshögskolan också informationskvällar för enbart tjejer och det var det mötet som övertygade Luisa Orre om att det nära samarbetet med näringslivet är viktigt.

Sabine Pettersson är vice kårordför-

»Hur går det med nytänkandet när 30 procent av studenterna kommer från Oscars församling i Stockholm?«

THORSTEN NYBOM, professor i historia.

rande på Södertörn. Hon tycker att Södertörns små undervisningsgrupper har varit ett bra sätt att ta till sig studierna. Lärarkontakt är viktigt, men kanske inte att de är disputerade.

– De bästa föreläsarna jag har haft har varit doktorander som brunnit för sin uppgift.

På Södertörn arbetar man på många sätt, utöver det akademiska, med att göra skolan tillgänglig för många. Det ingår att alltid ha ordentligt med alkoholfria alternativ bland dryckerna vid olika evenemang, servera mat fri från fläsk och att lägga så många aktiviteter på dagtid så att även de med barn kan delta så mycket som möjligt. Så ser det inte ut på Handels. Där kan grupparbeten pågå till långt in på småtimmarna.

Frågan om vad som är kvaliteten i utbildningen får delvis olika svar beroende på vem man frågar, och vad man vill uppnå. För Emad Zand är svaret givet:

– Att ha tillgång till de bästa lärarna och få bra kontakter med kommande arbetsgivare, säger han.

I Sabine Petterssons svar ingår rättvisaspekten.

– Det är viktigt med små undervisningsgrupper och entusiasmerande lärare men också att alla känner sig välkomna. Att få tillgång till högre studier är faktiskt en rättighet och det ska inte bara familjestrukturer ligga bakom. Människor är och ser olika ut. Det är en kunskap som alla borde få med sig ut i arbetslivet. ■

Mest män.
Doktorspromovering
i Stadshuset
i Stockholm.

Manlig dominans

Ju högre upp i den akademiska hierarkin desto mindre jämställt, visar rapport från Högskoleverket.

Av dem som antas till högskolor och universitet är 57 procent kvinnor. På forskarutbildningen har andelen minskat till 46 procent, och sedan börjar sällningen på allvar: 42 procent kvinnor erövrar en forskarassistenttjänst, 39 procent blir lektorer och endast 18 procent når fram till en professorstitel.

– En orsak kan vara att doktorander befinner sig i en beroendesituation till dem de blir handledda av, säger Gunilla Jacobsson på Högskoleverket som ansvarar för studien. Det måste »klicka» mellan personerna för att man ska få en chans att gå vidare.

Det här är ingen ny diskussion men experisen verkar vara oense om hur man ska lösa

problemet. En del förordar en kvotering av kvinnor till högre tjänster i universitetsvärlden. Andra hävdar att det kommer att ordna sig av sig själv när kvinnorepresentationen ändå saktat ökar. Men inte mycket talar för en sådan utveckling. Enligt Högskoleverkets rapport borde antalet kvinnliga professorer kunna nå 34 procent år 2030.

Rapporten visar också att ämnesvalen blir alltmer uppdelade mellan könen. Det är främst inom humaniora och medicin som kvinnorna blir fler, medan antalet kvinnliga professorer kommer att minska inom teknik och naturvetenskap och stanna på under fem procent.

– Att det blivit så inom teknik kan man förstå även om det inte är bra. Där är kvinnorna redan förlorade. Värre är det med naturvetenskap. Där är det trots allt fler kvinnor än män som är antagna på grundutbildningen, säger Gunilla Jacobsson. ■

Gunilla Jacobsson.

Högskolerankning

De specialiserade högskolorna rankas högst. Men när könsfördelning och bredd i skolornas rekrytering bedöms hamnar toppskolorna i botten och bottenskolorna i topp.

Rankningen som gjorts av Urank, en grupp erfarna akademiker, för Fokus räkning omfattar samtliga universitet och högskolor, totalt 31 stycken.

Förändringarna från den förra rankningen 2007 är relativt små. Specialhögskolor med en tydlig profil och med studenter som i första hand är inriktade på att skaffa sig en kvalificerad yrkesutbildning toppar rankningen.

Utgångspunkten är sex kriterier som omfattar ett varierande antal indikatorer, sifferunderlaget kommer från SCB och Högskoleverket.

När skolorna bedöms utifrån ett »breddkriterium«, som istället för den traditionella uppsättningen akademiska kriterier avspeglar politiskt definierade mål som breddad rekrytering och jämställdhet, tonar en helt annan bild fram. Av de skolor som hamnar högst i den traditionella bedömningen är det bara Karolinska institutet som även försvarar sin plats i breddrankningen. Förklaringen är främst att KI har många studenter med utländsk bakgrund.

Rankningen är gjord av Urank – statistikern Stig Forneng samt professorerna Ingemar Lind och Thorsten Nybom. ■

Bäst och sämst

Bedömningen baseras på akademiska kriterier.

Placering*	Lärosäte	Lärare	Grundutb.	Forskning	Bibliotek	Studentomdöme	Studenter
1 (1)	Handelshögskolan i Stockholm	1	3	19	9	1	1
2 (2)	Karolinska institutet	7	4	1	2	2	2
3 (3)	Sveriges lantbruksuniversitet	10	1	7	3	5	3
4 (4)	Lunds universitet	2	26	2	7	6	9
5 (6)	Chalmers tekniska högskola	4	6	5	8	16	4
6 (5)	Uppsala universitet	3	15	3	6	15	7
7 (7)	Linköpings universitet	5	7	11	11	8	5
8 (8)	Göteborgs universitet	9	10	9	17	13	8
9 (9)	Kungl. Tekniska högskolan	8	8	6	15	29	6
10 (12)	Umeå universitet	11	22	8	22	10	10
11 (10)	Stockholms universitet	6	28	4	10	24	24
12 (16)	Lärarhögskolan i Stockholm	31	2	15	20	3	16
13 (13)	Luleå tekniska universitet	13	27	10	13	21	13
14 (14)	Örebro universitet	14	13	12	16	22	14
15 (11)	Södertörns högskola	12	29	14	5	14	30
16 (17)	Växjö universitet	16	12	20	19	7	12
17 (19)	Malmö högskola	22	5	21	29	4	19
18 (15)	Högskolan i Borås	29	9	25	1	12	31
19 (27)	Mittuniversitetet	15	21	18	4	26	27
20 (18)	Karlstads universitet	18	20	17	24	20	17
21 (20)	Högskolan i Jönköping	19	16	30	21	18	11
22 (21)	Högskolan Kristianstad	26	19	28	18	9	20
23 (22)	Mälardalens högskola	20	14	27	12	19	25
24 (23)	Högskolan i Halmstad	21	23	24	23	25	22
25 (25)	Högskolan Dalarna	27	18	29	27	11	21
26 (30)	Högskolan i Skövde	30	11	22	28	30	15
27 (29)	Högskolan i Gävle	23	25	23	26	27	26
28 (28)	Högskolan i Kalmar	25	24	26	25	28	18
29 (26)	Blekinge tekniska högskola	17	30	13	30	31	23
30 (24)	Högskolan Väst	28	17	31	14	17	29
31 (31)	Högskolan på Gotland	24	31	16	31	23	28

* Placering 2007 inom parentes

Läs mer

Läs hela Uranks material med kommentarer på www.fokus.se/2008/10/hogskolerankning.

Dessa faktorer har bedömts

KRITERIER FÖR DEN TRADITIONELLA RANKNINGEN

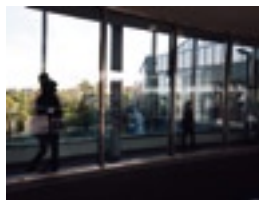
Lärare: Andel disputerade lärare; andel professorer av lärare. **Grundutbildning:** Antal studenter per lärare; prestationsgrad; Rörlighetsfaktor; etableringsgrad på arbetsmarknaden. **Forskning:** Forsknings-

anslag/disputerad lärare; Andel forskning av lärosätets totala kostnader; Andel konkurrensumsatta forskningsmedel av total forskningsfinansiering; Andel studenter som övergår till forskarutbildning, vägd; Antal disputationer per professor.

Bibliotek: Bibliotekets anslag från moderorganisation som andel av lärosätets totala omslutning; Förvärv (tryckt material och elektroniska resurser) dividerat med antal studenter. **Studentomdöme:** Studentranking; Studenternas nöjdhet.

g 2008

Södertörn bryter familjemönstren

Skolor med flest studenter som kommer från hem där föräldrarna saknar högre utbildning.

1. Södertörns högskola
2. Karolinska institutet
3. Mälardalens högskola
4. Högskolan i Skövde
5. Kungliga Tekniska högskolan

Färre professorer än andra toppuniversitet.

Färre än genomsnittet får jobb efter grundutbildningen.

Nöjda studenter – men kritiserad skola som blivit en del av Stockholms universitet.

Bästa biblioteket – skolan utbildar bibliotekarier.

Studenterna nöjdst på Handels

Tre av de fem skolor som har flest nöjda studenter ligger i Stockholm.

1. Handelshögskolan i Stockholm
2. Karolinska institutet
3. Lärarhögskolan i Stockholm
4. Malmö högskola
5. Sveriges lantbruksuniversitet

Landets bästa bibliotek i Borås

De skolor som satsar mest på bibliotek och köper in flest böcker per student.

1. Högskolan i Borås
2. Karolinska institutet
3. Sveriges lantbruksuniversitet
4. Mittuniversitetet
5. Södertörns högskola

Breddrankning

Så uppfylls politiska mål om bred rekrytering.

Placering	Lärosäte	Familjebakgrund ¹	Utländsk bakgrund ²	Kön fördeln. ³
1	Södertörns högskola	1	2	5
2	Högskolan i Gävle	13	5	6
3	Mälardalens högskola	3	14	12
4	Stockholms universitet	21	1	21
5	Högskolan i Jönköping	6	10	14
6	Högskolan i Borås	9	23	3
7	Örebro universitet	10	9	12
8	Högskolan Väst	13	26	2
9	Högskolan i Skövde	4	23	7
10	Växjö universitet	15	5	16
11	Malmö högskola	7	18	9
12	Uppsala universitet	11	2	25
13	Karolinska institutet	2	20	18
14	Högskolan Kristianstad	12	20	4
15	Karlstads universitet	8	13	17
16	Lärarhögskolan i Stockholm	17	30	1
17	Umeå universitet	19	7	22
18	Högskolan i Halmstad	24	11	11
19	Kungl. Tekniska högskolan	5	16	24
20	Högskolan på Gotland	29	11	8
21	Högskolan Dalarna	15	19	15
22	Göteborgs universitet	20	7	23
23	Luleå tekniska universitet	22	16	20
24	Lunds universitet	28	4	27
25	Högskolan i Kalmar	27	20	9
26	Blekinge tekniska högskola	23	26	iu
27	Linköpings universitet	26	14	26
28	Mittuniversitetet	18	28	18
29	Chalmers tekniska högskola	25	28	29
30	Handelshögskolan i Stockholm	30	iu	30
31	Sveriges lantbruksuniversitet	30	25	28

Studenter: Antal förstahandssökande per antagen; Andel med högskoleprovresultat över 1,1 av alla provresultat; Andel nya studenter (högskolenybjörjare) som inte kommer från lärosätets län; Andel examinerade studenter som har studerat utomlands

minst en termin; Andel studenter som finns kvar vid lärosätet andra året av studierna; Andel av högskolenybjörjarna som har avlagt examen (alternativt uppnått 180 högskolepoäng) inom sex år.

KRITERIER FÖR BREDDRANKNINGEN

1) Andel studenter som är första generationen i högre utbildning; 2) Andel studenter med utländsk bakgrund; 3) Andel studenter på kurser med jämn könsfördelning.

»Jag vill inte offra eliten«

Ny satsning. Topprankade universitet får mer pengar medan mindre högskolor slås ut eller måste specialisera sig. Det blir effekten av Lars Leijonborgs förslag.

Högskoleminister Lars Leijonborg gillar rankningar. Ja, faktiskt så mycket att jämförelser av den typ som Fokus presenterar i fortsättningen ska spela roll när anslagen till universitet och högskolor fördelas.

På toppen ska kriterier som andel disputerade lärare och studenternas resultat avgöra hur mycket pengar respektive lärosäte får.

– Låt oss säga att tio procent av anslagen avgörs av vilken kvalitet utbildningen håller. Det tycker jag är rimligt att tänka sig, säger Lars Leijonborg till Fokus.

Däremot tycks inte idén att en hög andel kvinnliga professorer ska ge mer pengar, som förra hösten fördes fram i utredningen om högskolans resurser, falla högskoleministern i smaken. Han vill visserligen inte säga rakt nej, men är noga med att framhålla att den tanken fått ganska massiv kritik.

Förslaget fanns med i förra årets utredning om högskolans resurser av professor Dan Brändström, som fått ett ganska positivt mottagande av remissinstanserna.

Stora delar av utredningen kommer att ligga till grund för det förslag som Lars Leijonborg tänker lägga fram i riksdagen nästa år. Han hoppas att det nya anslagsystemet kan träda i kraft 2010.

– Jag tror jag kan säga att vi kommer att lägga fram ett nytt system för att fördela pengarna till den akademiska utbildningen kombinerat med ett resurstillskott. Hittills har vi bara talat om det i allmänna termer, men nu kan jag gå ett steg längre.

Det nya systemet innebär att de bästa universiteten och högskolorna får mer pengar medan de som har lärare med lägre akademisk nivå och studenter som inte presterar lika bra får relativt sett lägre anslag.

– Jag tror väldigt mycket på förslaget,

säger Lars Leijonborg.

Det är alltså ett omfördelningssystem regeringen vill införa. Högskoleministern jämför med det kommunala skatteutjämningsystemet. Han inser dock att det kan bli mycket känsligt att ta pengar från de mindre högskolorna och därför måste alla kunna känna sig som vinnare i inledningsskedet.

– Jag hoppas kunna tillföra pengar så att alla universitet och högskolor får mer pengar i absoluta tal när det nya systemet införs. Genom att införa avgifter för utländska studenter får vi in några hundra miljoner som kan stärka alla högskolor.

Sedan ska den nya anslagsfördelningen

»Låt oss säga att tio procent av anslagen avgörs av vilken kvalitet utbildningen håller. Det tycker jag är rimligt att tänka sig.«

införas successivt under några år. Men när systemet väl är infört så kan alltså de universitet och högskolor som håller högst kvalitet hamna i en god spiral. Mer pengar kan göra det lättare att rekrytera ännu bättre lärare, vilket genererar ännu fler examina och doktorsavhandlingar, vilket i sin tur ger ännu mer pengar och så vidare.

DE SÄMRE LÄROSÄTENA kan hamna i en motsatt ond spiral neråt med sämre och sämre resurser i jämförelse med andra utbildningsorter. Det borde leda till att det blir svårare och svårare att få studenter. Kan det bli så att en del högskolor helt enkelt tvingas läggas ner på sikt?

– Det är en väldigt bra fråga, men jag tror inte det. Internationella erfarenheter visar att det är väldigt ovanligt. Lösningen

brukar istället bli att de tvingas specialisera sig och hitta en nisch som de är väldigt bra på.

Annars är det ju ingen hemlighet att folkpartiet och Lars Leijonborg i likhet med moderaterna inte varit några tillskyndare av utbyggnaden av regionala högskolor. Det leder till att resurserna splittras upp och kvaliteten på utbildning och forskning blir lidande, argumenterade Lars Leijonborg när han var i opposition.

Men centern lyckades få med sig sina allianskamrater på att slå vakt om de regionala högskolorna. Och nu lovar Leijonborg att de regionala högskolorna också ska få en släng av slevan när regeringens stora forskningssatsning preciseras den 23 oktober.

– All utbildning ska vara forskningsanknuten. Högskolorna kan känna sig säkra på att de ska få del av forskningssatsningen. Men exakt hur mycket kan jag inte säga, siffrorna är ännu inte definitivt klara.

Ändå ligger misstanken nära till hands att högskoleministern inte skulle ha något emot att ha några färre högskolor att hålla reda på.

– Jag har faktiskt lagt ner lärarhögskolan i Stockholm. Sedan har verkligheten föregripit politiken. Högskolan i Kalmar ansöker nu om att gå in i Växjö universitet och centern är med på att ge ekonomiskt stöd till dem som vill samverka.

Lars Leijonborg har överhuvudtaget liten förståelse för att man skulle kunna vända på rankingen utifrån några andra

resultat än studieprestation och akademisk nivå på utbildningen. Att de regionala högskolorna hamnar i topp om man gör topp-listan utifrån målet att rekryteringen till den högre utbildningen måste breddas gör inte något djupare

intryck på ministern.

Han tycker inte att det är något stort problem att jämförelsen mellan lärosätena visar att vi fortfarande har några riktiga elitutbildningar. Att eleverna på Handels i Stockholm, Chalmers i Göteborg och på lantbruksuniversitetet i Uppsala nästan uteslutande kommer från akademiska hem. Tvärtom:

– Jag tycker att det är jättebra att vi har några skolor av absolut världsklass. Jag är inte beredd att offra excellensen.

Lars Leijonborg är mäktigt stolt över att en tidning på Nya Zeeland kommit fram till att Sverige är bäst i världen. Med fyra skolor på listan över de hundra bästa akademiska utbildningarna på klotet är lilla Sverige överlägset bäst räknat per invånare.

Breddningen av rekryteringen till de

Fördelar pengar. Den 23 oktober presenterar Lars Leijonborg riktlinjerna för en satsning som ska stärka kopplingen mellan akademisk grundutbildning och forskning. Nästa år kommer förslaget som innebär mer pengar till toppuniversiteten.

► allra bästa skolorna är en fråga på längre sikt och ansvaret ligger inte på den som är ansvarig för högskolan utan på utbildningsminister Jan Björklund.

– Det är bara en bättre grundskola och gymnasium som kan bryta det sociala mönstret så att fler från arbetarhem tar sig in på elitutbildningarna.

Universitet och högskolor är numera i hög grad präglade av kvinnor. Visserligen dominerar männen fortfarande stort bland professorerna, men två tredjedelar av dem som söker in på utbildningarna är kvinnor. De kvinnliga studenterna tar också i högre grad examen än de manliga.

I BUDGETEN FÖR NÄSTA ÅR skriver regeringen att det är »viktigt att lärosätena är aktiva och prövar nya vägar vid rekryteringen av studenter från det underrepresenterade könet på en utbildning«.

Men trots att jämställdheten, som är ett av regeringens mål, är klart hotad tycker inte Lars Leijonborg att han måste ingripa för att få fler män bland studenterna.

– Visst har det funnits lägen då det har varit motiverat med positiv särbehandling av en minoritet. Men då det börjar slå mot tjejerna tror jag inte riktigt att det var så vi menade.

Men om nu de manliga studenterna är underrepresenterade, borde de då inte kvoterats in?

– Nej, jag tycker inte det. Det skulle skicka en signal till duktiga tjejer att det inte är någon idé att anstränga sig. Vi har fortfarande en strukturell underordning av kvinnor och då finns det ingen anledning att positivt särbehandla män.

Lars Leijonborg har nu bett Högskoleverket att fundera på om det går att göra en statlig ranking av universitet och högskolor. Den 15 november ska svaret komma och Leijonborg säger att han inte vet hur det kommer att låta.

Samtidigt har han erbjudit samarbetsorganisationen för de västliga industriländerna inom OECD att Sverige kan bli försöksland för jämförelser av akademisk utbildning.

PISA-jämförelserna som gjorts av grundutbildningen ska eventuellt få en efterföljare på högskolenivå. PISA-studierna blev ju allmänt kända i den heta debatten om vad utbildningsminister Jan Björklund egentligen grundar sin kritik av den svenska grundskolan på.

Om OECD bestämmer sig för att börja jämföra även högskoleutbildningar ser Lars Leijonborg gärna att Sverige är först ut. ■

Harvard världs bäst.

Enligt Jiao Tong-universitetet i Shanghai är Harvard University världens bästa universitet. Hela topp-10-listan ser ut så här:

1. Harvard (USA)
2. Stanford (USA)
3. Berkeley (USA),
4. Cambridge (Storb.)
5. MIT (USA)
6. Caltech (USA)
7. Columbia (USA)
8. Princeton (USA)
9. Chicago (USA)
10. Oxford (Storb.)

Sverige i topp

När Jiao Tong-universitetet i Shanghai nyligen publicerade sin ranking av världens 500 främsta universitet dominerade USA, med 159 skolor på listan, att jämföra med de elva svenska skolor bland de högst rankade. Sverige seglar däremot upp på en top-position när respektive lands topprankade universitet ställs mot folkmängden. Elva svenska universitet bland världens 500 främsta innebär att det går drygt 800 000 invånare på varje topprankat lärosäte. Att till exempel jämföra med att det på varje topprankat universitet går 1,9 miljoner amerikaner.

LAND	Antal universitet bland de 500 främsta	Befolkningsmängd per universitet på Topp 500-listan
Sverige	11	822 270
Nya Zeeland	5	834 600
Finland	6	874 000
Schweiz	8	947 630
Norge	4	1 161 000
Österrike	7	1 172 140
Israel	6	1 185 330
Danmark	4	1 371 000
Australien	15	1 373 330
Irland	3	1 385 330

